
17. Wybory do sejmiku województwa wielkopolskiego w 2024 roku. Remis ze wskazaniem na kontynuację

DOI: 10.71433/2025.89.5.17

Łukasz Donaj¹

Krzysztof Duda²

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Praca opublikowana na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe (CC BY 4.0).
Skrócona treść licencji na <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Cytuj jako: Donaj Ł., Duda K., *Wybory do sejmiku województwa wielkopolskiego w 2024 roku. Remis ze wskazaniem na kontynuację*, [w:] R. Alberski, M. Cichosz, D. Szczepański (red.), *Gra o regiony 2024. Wybory do sejmików województw w Polsce*, Wałbrzych 2025, s. 256-266.

W VI kadencji sejmiku województwa wielkopolskiego zasiadało 39 radnych, czyli tylu, ilu w kilku poprzednich kadencjach. Wybory do tej izby, przeprowadzone 21 października 2018 r., przyniosły zwycięstwo Koalicji Obywatelskiej (KO), która zdobyła 15 mandatów. Drugą siłą polityczną było Prawo i Sprawiedliwość (PiS) z 13 mandatami, a kolejne miejsca zajęły: Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL) – siedem mandatów, oraz komitet SLD – Lewica Razem – trzy mandaty. Skład sejmiku uzupełnił Jerzy Lechnerowski, jedyny przedstawiciel Bezpartyjnych Samorządowców.

Pierwsza sesja sejmiku odbyła się w dwóch turach: 23 i 26 listopada 2018 r. Wówczas KO, PSL i SLD zawarły porozumienie, tworząc rządzącą regionem koalicję. Przewodniczącym sejmiku został Wiesław Szczepański (SLD). Po zdobyciu przez niego mandatu poselskiego w 2019 r. jego miejsce zajęła Małgorzata Waszak-Klepka (KO). Wiceprzewodniczącymi sejmiku zostali Marek Gola (KO), Agnieszka Grzechowiak (SLD) oraz Jarosław Maciejewski (PSL). Polityk ten zresztą 1 lutego 2024 r. objął stanowisko wicewojewody wielkopolskiego.

Funkcję marszałka województwa po raz piąty powierzono wówczas Markowi Woźniakowi (KO). Stanowiska wicemarszałków zajmowali Wojciech Jankowiak i Krzysztof Grabowski, obaj z PSL. Skład zarządu uzupełniła Marzena Wodzińska (KO), którą w lipcu 2020 r. zastąpiła Paulina Stochniałek. Taki układ personalny oraz zmiany w czasie trwania kadencji wpłynęły na kształt pracy sejmiku i realizację zadań kluczowych dla regionu.

Szósta kadencja samorządu województwa wielkopolskiego, rozpoczęta w wyniku wyborów jesienią 2018 r. i przedłużona do kwietnia 2024 r., charakteryzowała się zróżnicowanymi wyzwaniami oraz intensywną działalnością na wielu płaszczyznach.

¹ ORCID: 0000-0002-7720-1260.

² ORCID: 0000-0001-6243-7310.

Wydłużenie kadencji, wynikające z decyzji legislacyjnych, pozwoliło na kontynuację kluczowych działań i inwestycji, które znacząco wpłynęły na rozwój regionu. W tym okresie samorząd musiał stawić czoła nieprzewidywanym wydarzeniom o globalnym znaczeniu, takim jak pandemia COVID-19 oraz rosyjska agresja na Ukrainę. Oba te wydarzenia miały szerokie konsekwencje społeczne, gospodarcze i polityczne, zmieniając perspektywę funkcjonowania regionu oraz redefiniując priorytety zarządzania.

Koalicję rządzącą w sejmiku, jak wspomniano, stworzyły KO, PSL i SLD. W trakcie tej kadencji Zarząd Województwa Wielkopolskiego odbył 331 posiedzeń, podczas których podjęto 8031 uchwał³. Równocześnie sejmik województwa zebrał się na 62 sesjach, w tym pięciu nadzwyczajnych, przyjmując 1266 uchwał. Współpraca w ramach sejmiku, mimo istniejących różnic ideologicznych, umożliwiła wypracowanie rozwiązań mających istotny wpływ na funkcjonowanie regionu. Do kluczowych tematów należały m.in. uchwały antysmogowe oraz planowana budowa nowej linii kolejowej łączącej Konin z Turkiem⁴. Okres 2018-2024 był czasem realizacji licznych inwestycji, które miały duże znaczenie dla rozwoju Wielkopolski. Wśród najważniejszych przedsięwzięć należy wymienić budowę nowego szpitala pediatrycznego w Poznaniu, modernizację linii kolejowej Poznań–Piła, zakup nowoczesnych pociągów, a także inwestycje infrastrukturalne, takie jak budowa obwodnic Wronek i Gostynia. Istotną rolę w finansowaniu tych projektów odegrały fundusze unijne, które pozwoliły na wdrożenie regionalnych strategii rozwojowych⁵.

Marek Woźniak, podsumowując kończącą się kadencję samorządu województwa wielkopolskiego, określił ten czas jako korzystny dla regionu, mimo licznych wyzwań związanych z pandemią COVID-19 oraz wojną w Ukrainie⁶. Podkreślił, że działania samorządu były realizowane konsekwentnie i zgodnie z przyjętymi planami, niezależnie od trudności politycznych i społecznych. Według marszałka Wielkopolska wyróżniała się stabilnością, elastycznością w reagowaniu na wyzwania oraz brakiem chaosu organizacyjnego, co pozwoliło na umocnienie pozycji regionu jako jednego z najlepiej rozwijających się w kraju; marszałek Woźniak podkreślał również liczne zrealizowane inwestycje, w tym drogowe. W sektorze kultury kontynuowano prace nad nowym Muzeum Powstania Wielkopolskiego, a także przeprowadzono liczne modernizacje obiektów kulturalnych. Szczególną uwagę poświęcono ochronie zdrowia, czego dowodem jest zakończenie budowy nowego szpitala dziecięcego w Poznaniu. Oprócz wsparcia dla wojewódzkich placówek leczniczych inwestowano również w szpitale kliniczne, miejskie i powiatowe poprzez modernizację oddziałów, zakup nowoczesnego sprzętu, takiego jak roboty da Vinci, urządzenia Cyber Knife czy nowe karetki. Region rozwijał również transport publiczny, stawiając na ekologiczne i nowoczesne rozwiązania. Działania samorządu objęły ochronę klimatu, wspieranie przedsiębiorczości, rozwój innowacji, re-

³ Jak rozwijał się region, „Monitor Wielkopolski”, marzec 2024, nr 3 (274), s. 1.

⁴ Tamże.

⁵ A. Boiński, Jak rozwijała się Wielkopolska, „Monitor Wielkopolski”, marzec 2024, nr 3 (274), s. 1.

⁶ Samorządowe podsumowania, „Monitor Wielkopolski”, marzec 2024, nr 3 (274), s. 1.

witalizację miast, odnowę wsi oraz rozwój e-usług. Jak zaznaczył marszałek Woźniak, Wielkopolska inwestowała w siebie – w swoje zasoby, mieszkańców i relacje z partnerami z Europy i świata. Wartości, takie jak solidarność, praworządność i demokracja, były fundamentem podejmowanych działań, które, zdaniem marszałka, zapewniły regionowi stabilną i obiecującą przyszłość. W przywołanym materiale podkreślił także, że sukces Wielkopolski jest rezultatem zbiorowego wysiłku całej społeczności⁷.

Wybory samorządowe w Polsce w 2024 r. zostały zarządzane przez Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska w dniu 29 stycznia i wyznaczone na 7 kwietnia, z drugą turą zaplanowaną na 21 kwietnia. W trakcie tych wyborów obywatele wybierali wójtów, burmistrzów, prezydentów miast oraz radnych dzielnicowych w Warszawie, a także radnych gminnych, powiatowych i sejmików województw.

Pierwotnie wybory miały się odbyć jesienią 2023 r., po zakończeniu pięcioletniej kadencji samorządów. Aby jednak uniknąć nakładania się terminów wyborów samorządowych i parlamentarnych (które odbyły się 15 października 2023 r.), na mocy ustawy z 29 września 2022 r. przedłużono kadencję organów samorządowych do 30 kwietnia 2024 r.⁸

Wybory w 2024 r. odbyły się po zmianach w Kodeksie wyborczym, które dotyczyły m.in. terminu ustalania liczby mieszkańców jednostek samorządu terytorialnego jako podstawy do określenia liczby wybieranych radnych. Zamiast ostatniego dnia roku brano pod uwagę ostatni dzień kwartału poprzedzającego ogłoszenie zarządzenia wojewody w tej sprawie.

Na podstawie zmian w Kodeksie wyborczym oraz wynikającego z nich nowego sposobu ustalania liczby radnych wojewoda wielkopolski wydał Zarządzenie nr 621/2023, w którym określono liczbę radnych wybieranych do rad gmin i powiatów w województwie wielkopolskim oraz do sejmiku województwa wielkopolskiego. Zgodnie z § 2 Zarządzenia, liczba radnych wybieranych do sejmiku województwa wielkopolskiego w wyborach samorządowych w 2024 r. została ustalona ponownie na 39⁹.

W wyborach do sejmiku województwa wielkopolskiego w 2024 r. głosy oddano w sześciu okręgach wyborczych, zróżnicowanych pod względem liczby wybieranych radnych oraz obejmujących różne granice administracyjne (por. tabela 17.1).

W wyborach do sejmiku województwa wielkopolskiego w 2024 r. startowały zarówno ogólnopolskie ugrupowania, jak i lokalne komitety, prezentujące różnorodne podejście do zarządzania regionem. Koalicja Obywatelska oraz Prawo i Sprawiedliwość, jako dwie największe siły polityczne, skoncentrowały się na rywalizacji o dominację w sejmiku, opierając swoje programy na kontynuacji działań centralnych, takich jak inwestycje w infrastrukturę czy wsparcie społeczne. Trzecia Droga, łącząca Polskie Stronnictwo Ludowe i Polskę 2050, przedstawiła siebie jako alternatywę dla największych partii,

⁷ Tamże.

⁸ Zob. szerzej: *Ustawa z dnia 29 września 2022 r. o przedłużeniu kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego*, Dz.U. 2022, poz. 2418.

⁹ *Zarządzenie nr 621/2023 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia liczby radnych wybieranych do rad gmin i rad powiatów w województwie wielkopolskim oraz do Sejmiku Województwa Wielkopolskiego*, § 2.

Tabela 17. 1. Liczba radnych wybieranych do sejmiku województwa wielkopolskiego

Numer okręgu	Granice okręgu wyborczego	Liczba wybieranych radnych
1	miasto Poznań	5
2	powiaty: chodzieski, czarnkowsko-trzcieński, międzychodzki, obornicki, pilski, szamotulski, wągrowiecki, złotowski	7
3	powiaty: gnieźnieński, poznański, średzki, śremski, wrzesiński	8
4	miasto Konin, powiaty: koniński, kolski, słupecki, turecki	5
5	miasto Kalisz, powiaty: jarociński, kaliski, kępiński, ostrowski, ostrzeszowski, pleszewski	7
6	miasto Leszno, powiaty: gostyński, grodziski, kościański, krotoszyński, leszczyński, nowotomyski, rawicki, wolsztyński	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie obwieszczenia marszałka województwa wielkopolskiego z dnia 2 lutego 2024 r.

z programem zrównoważonego rozwoju i wsparcia dla społeczności lokalnych¹⁰. Lewica skupiła się na kwestiach społecznych, takich jak prawa pracownicze i dostęp do usług publicznych, podkreślając swoją rolę jako głosu lewicowego elektoratu¹¹.

Takie ugrupowania, jak Samorządowa OK Samorząd czy Bezpartyjni Samorządowcy, reprezentowały interesy niezależne od dużych partii, promując politykę skoncentrowaną na potrzebach lokalnych mieszkańców. KWW Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy łączyły postulaty wolności gospodarczej z oddolnym zarządzaniem, co miało na celu przyciągnięcie szerokiego spektrum wyborców. Inne ugrupowania, takie jak KW Normalny Kraj czy KW Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców (PL!SP), zaprezentowały alternatywne wizje polityki regionalnej, choć ich oddziaływanie na wynik wyborów pozostało marginalne. Ogólny układ sił wskazywał na wyraźną dominację ugrupowań ogólnopolskich, z ograniczonym wpływem inicjatyw lokalnych.

Koalicja Obywatelska, jako lider wyborów w 2018 r. i jeden z dwóch głównych graczy w 2024 r., koncentrowała się na kontynuacji działań na rzecz rozwoju Wielkopolski. Jej program obejmował inwestycje w infrastrukturę, ochronę zdrowia, kulturę oraz ekologię. KO dążyła do utrzymania swojej pozycji jako lidera politycznego w regionie, stawiając na stabilność, transparentność i współpracę z partnerami europejskimi.

Prawo i Sprawiedliwość, jako największy rywal KO, akcentowało kwestie związane z bezpieczeństwem, wsparciem dla rodzin oraz rozwijaniem infrastruktury w mniejszych

¹⁰ Zob. szerzej: T. Cylka, *Prognoza przed wyborami samorządowymi 2024. PiS bez szans na przejęcie władzy w Wielkopolsce*, <https://poznan.wyborcza.pl/poznan/7,36001,29236691,prognoza-przed-wyborami-samorzadowymi-2024-pis-bez-szans-na.html> [dostęp: 1.09.2024].

¹¹ Zob. szerzej: T. Nyczka, *Poznań zasłynął z ruchów miejskich. Teraz ich działacze mają startować z list Lewicy*, <https://poznan.wyborcza.pl/poznan/7,36001,30627495,poznan-zaslynal-z-ruchow-miejskich-teraz-ich-dzialacze-maja.html> [dostęp: 1.09.2024].

miejsowościach. Partia starała się przyciągnąć elektorat poza dużymi ośrodkami miejskimi, promując programy wspierające lokalne społeczności i tradycyjne wartości.

Trzecia Droga, będąca koalicją Polskiego Stronnictwa Ludowego i Polski 2050, skupiła się na przedstawianiu alternatywy wobec dwóch dominujących ugrupowań. PSL, utrzymując stabilny elektorat w Wielkopolsce, wносиło doświadczenie w zarządzaniu lokalnym i wiejskim. Polska 2050, jako nowszy gracz na scenie politycznej, starała się przyciągnąć wyborców młodszych, zainteresowanych innowacjami i ekologią. Ugrupowania wspólnie promowały program zrównoważonego rozwoju, podkreślając konieczność działań prospołecznych i ekologicznych.

Lewica skupiła się w kampanii na kwestiach społecznych, takich jak prawa pracownicze, równouprawnienie oraz dostęp do usług publicznych. Z mniejszym poparciem niż w poprzednich latach starała się utrzymać swoją pozycję w sejmiku jako głos lewicowych wyborców i obrońca praw mniejszości.

Bezpartyjni Samorządowcy, obecni w sejmiku w 2018 r. z jednym mandatem, koncentrowali się na postulatach związanych z niezależnością od głównych partii i lokalnymi inicjatywami.

W rozdziale analizie poddanych zostanie dziewięć list komitetów, które startowały w Wielkopolsce w wyborach do sejmiku (listy nr 1-9), przy czym nie każdy komitet występuje we wszystkich sześciu okręgach. Łącznie (we wszystkich okręgach) w wyborach wystartowało ponad kilkuset kandydatów – w zależności od okręgu było to od około 50 do ponad 70 osób startujących z każdej listy łącznie. Każda lista (komitet) składa się z reprezentacji kobiet i mężczyzn w zmiennych proporcjach. Niektórym komitetom udało się zbliżyć do parytetu (tj. relacji 50/50), podczas gdy na listach wyborczych innych dominują mężczyźni. Zdarza się też sytuacja odwrotna – np. na listach komitetu Strajk Przedsiębiorców (lista nr 8) zarejestrowano łącznie 43% mężczyzn i 57% kobiet, co jest wyjątkiem na tle pozostałych list.

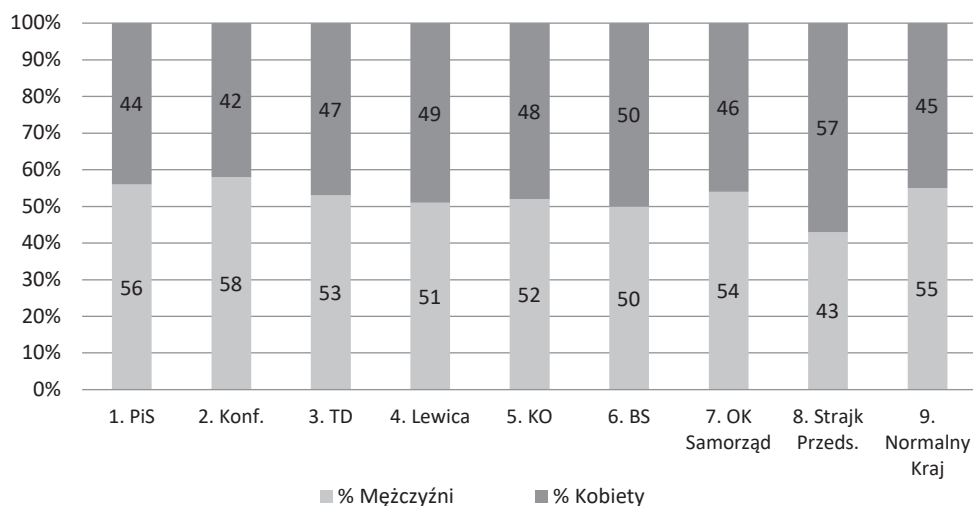
Z tabeli zbiorczej (tabela 17.1) wyłaniają się następujące wnioski: 1) całkowita liczba kandydatów (we wszystkich sześciu okręgach) na każdej liście to od nieco ponad 20 do 50 osób; 2) dominacja mężczyzn jest wyraźna w większości komitetów, choć różni się skalą – największe dysproporcje widać w przypadku Konfederacji i Bezpartyjnych Samorządowców (58% mężczyzn, 42% kobiet) czy Normalnego Kraju (55% do 45%), co nadal nie jest drastyczną nierównością, lecz wskazuje na wyraźną nadreprezentację mężczyzn; Prawo i Sprawiedliwość ma 56% mężczyzn i 44% kobiet – to także przewaga mężczyzn, choć niewiele wyższa od 50%; 3) parytet lub zbliżenie się do niego widać w przypadku kilku ugrupowań, takich jak: Bezpartyjni Samorządowcy (lista nr 6), którzy niemal osiągnęli równość płci (19 mężczyzn, 19 kobiet, czyli 50/50), Lewica (lista nr 4) – ze stosunkiem 26 mężczyzn do 25 kobiet (51% vs. 49%), oraz Koalicja Obywatelska (lista nr 5) – ze stosunkiem 52% do 48%. Takie wyniki można uznać za dość zbalansowane i potencjalnie bliskie idei równościowej reprezentacji. Wyjątkowe odwrócenie proporcji występuje przy Polsce Liberalnej! Strajku Przedsiębiorców (lista nr 8) – stosunek mężczyzn do kobiet wyniósł tu 43% do 57% (10 panów, 13 pań). Można to odczytać jako rzadki przypadek, kiedy kobiety są w większości na liście.

Tabela 17.2. Liczba mężczyzn i kobiet z poszczególnych komitetów we wszystkich sześciu okręgach wyborczych

Komitet/Okręg	1	2	3	4	5	6	Σ M	Σ K	Razem	Odsetek M	Odsetek K
1. PiS	4/3	5/4	6/4	4/3	5/3	4/5	28	22	50	56	44
2. Konfederacja	4/3	5/4	6/4	4/3	5/3	5/4	29	21	50	58	42
3. Trzecia Droga	4/3	5/4	4/6	4/3	5/4	5/4	27	24	51	53	47
4. Lewica	3/4	5/4	4/6	4/3	5/4	5/4	26	25	51	51	49
5. KO	4/3	5/4	4/6	4/3	5/4	4/4	26	24	50	52	48
6. Bezpartyjni Samorządowcy	4/3	3/3	3/3	3/4	4/3	2/3	19	19	38	50	50
7. OK Samorząd	4/3	4/5	6/4	4/3	4/4	4/3	26	22	48	54	46
8. Strajk Przedsiębiorców	2/3	2/3	3/3	–/–	3/4	–/–	10	13	23	43	57
9. Normalny Kraj	3/2	3/2	–/–	3/2	3/4	4/3	16	13	29	55	45

M – mężczyźni, K – kobiety.

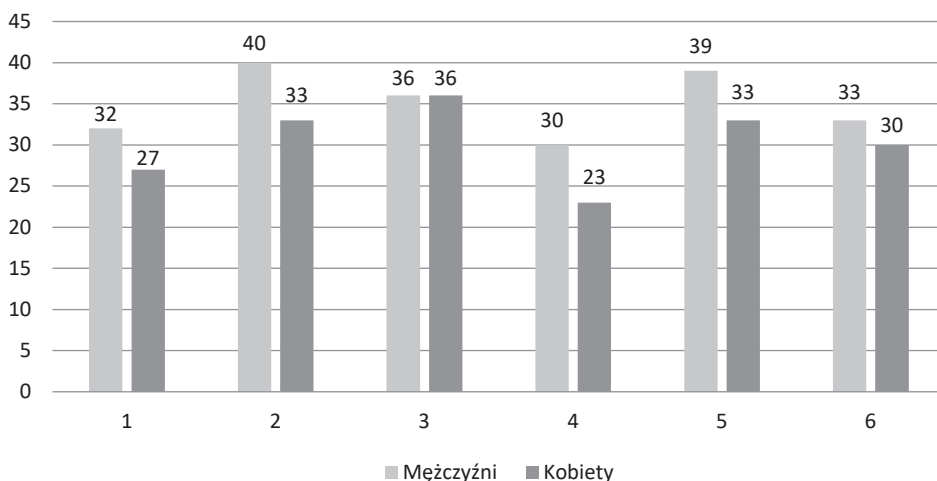
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

Wykres 17.1. Procentowy udział kobiet (kolor ciemnoszary) i mężczyzn (kolor jasnoszary) w poszczególnych komitetach – suma we wszystkich okręgach

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

W przypadku większości komitetów kwoty płci w praktyce wyborczej wynoszą 40-60%, co można uznać za stosunkowo wyrównane proporcje w kontekście polityki. Listy Bezpartyjnych Samorządowców (50/50) oraz pojedyncze listy z przewagą kobiet (Pol-

ska Liberalna Strajk Przedsiębiorców) świadczą o tym, że w niektórych ugrupowaniach równouprawnienie w praktyce list kandydatów bywa już realizowane. Dane sygnalizują, że klasyczne stereotypy męskiej dominacji w polityce stopniowo słabną – choć wciąż mężczyźni przeważają w większości partii, różnica nierzadko bywa niewielka (np. 55% vs. 45%).

Wykres 17.2. Liczba mężczyzn (kolor jasnoszary) i kobiet (kolor ciemnoszary) startujących w poszczególnych okręgach

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

Aby dokładniej wyjaśnić przyczyny różnic, należałoby sięgnąć do programów partyjnych, wewnętrznych regulaminów dotyczących układu list lub do ordynacji wyborczej (kwoty płci). Dane te sugerują stopniową demokratyzację dostępu kobiet do udziału w wyborach, przy jednoczesnym utrzymywaniu się przewagi mężczyzn w większości ugrupowań. Z perspektywy socjologii polityki jest to materiał do dalszej analizy – warto rozważyć, czy obecny udział kobiet na listach przekłada się na realną liczbę uzyskanych mandatów, w jakich dziedzinach (czy regionach) ta reprezentacja jest większa lub mniejsza, jakie mechanizmy (formalno-prawne bądź kulturowe) wpływają na taki stan rzeczy.

Porównanie wyników wyborów do sejmiku województwa wielkopolskiego z lat 2018 i 2024 ujawnia znaczące zmiany w regionalnym układzie sił politycznych. Koalicja Obywatelska, z wynikiem 32,01% głosów, utrzymała pozycję lidera, zdobywając 15 mandatów (38,46% wszystkich miejsc). Stabilność jej poparcia kontrastuje z dynamicznym wzrostem poparcia Prawa i Sprawiedliwości, które zwiększyło swoją reprezentację z 13 do 15 mandatów, uzyskując 26,9% głosów. Obie partie osiągnęły równą liczbę mandatów, co wprowadza bardziej zrównoważony układ sił w sejmiku i może wpłynąć na przyszłą dynamikę polityczną regionu.

Tabela 18.3. Wyniki wyborów do sejmiku wielkopolskiego w 2024 r.

Nazwa komitetu	Liczba zdobytych głosów	Odsetek zdobytych głosów	Liczba mandatów	Odsetek miejsc w sejmiku
KKW Koalicja Obywatelska	418 594	32,01	15	38,46
KW Prawo i Sprawiedliwość	351 828	26,90	15	38,46
KKW Trzecia Droga PSL-PL2050 Szymona Hołowni	228 684	17,49	7	17,95
KKW Lewica	99 910	7,64	2	5,13
KWW Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy	86 400	6,61	0	0,00
KW Koalicja Samorządowa OK Samorząd	56 261	4,30	0	0,00
KW Stowarzyszenie „Bezpartyjni Samorządowcy”	39 263	3,00	0	0,00
KW Normalny Kraj	18 679	1,43	0	0,00
KW PLISP	8 153	0,62	0	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

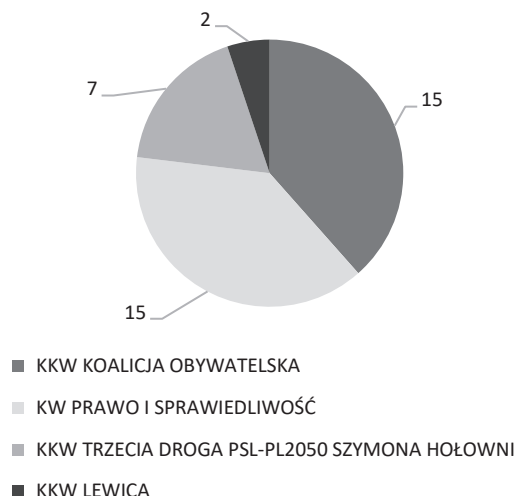
Trzecia Droga, reprezentująca sojusz Polskiego Stronnictwa Ludowego i Polski 2050, uzyskała 17,49% głosów, co przełożyło się na siedem mandatów (17,95% miejsc). Taki wynik odzwierciedla stabilność elektoratu PSL oraz potencjał współpracy z nowymi ugrupowaniami. Lewica, zdobywając 7,64% głosów, utraciła jeden mandat, zmniejszając swoją reprezentację z trzech do dwóch miejsc (5,13% całości). Z kolei Bezpartyjni Samorządowcy całkowicie stracili swoje wpływy, nie zdobywając żadnego mandatu.

Te rezultaty podkreślają, że choć Koalicja Obywatelska zachowała status najsilniejszego ugrupowania, wzrost poparcia dla Prawa i Sprawiedliwości oraz znacząca obecność Trzeciej Drogi mogą istotnie wpłynąć na przyszły układ sił politycznych w regionie. Analiza tych wyników wskazuje na dużą konkurencyjność pomiędzy Koalicją Obywatelską a Prawem i Sprawiedliwością, które mimo różnicy w liczbie głosów uzyskały równą liczbę mandatów. Trzecia Droga umacnia swoją pozycję jako trzecia siła polityczna, przyciągając znaczącą część elektoratu. Lewica, mimo znacznie słabszego wyniku, zdołała wprowadzić swoich reprezentantów, co wskazuje, że choć jej poparcie jest ograniczone, to zachowuje ona zdolność do zdobycia mandatów.

Wyniki z 2024 r. pokazują, że choć Koalicja Obywatelska utrzymała swoją dominację, to wzrost poparcia dla PiS zmienił układ sił, wprowadzając większą równowagę. Wymaga to od partii rządzących większego wysiłku w budowaniu koalicji i poszukiwaniu kompromisów. Jednocześnie stabilność PSL oraz osłabienie Lewicy i zanik Bezpartyjnych Samorządowców wskazują na dalszą konsolidację sceny politycznej w regionie. Taki układ sił politycznych podkreśla znaczenie współpracy i dialogu w realizacji zadań publicznych i wyzwań stojących przed województwem¹².

¹² [Sz. Paż], *Wybory 2024. Będzie kolejna kadencja z koalicją PO i PSL? Oto wyniki wyborów do sejmiku województwa wielkopolskiego*, <https://gloswielkopolski.pl/wybory-2024-bedzie-kolejna-kadencja-z-koalicja-po-i-psl-oto-wyniki-wyborow-do-sejmiku-wojewodztwa-wielkopolskiego/ar/c1-18446123>, [dostęp:

Po wyborach do sejmiku województwa wielkopolskiego w 2024 r. układ sił politycznych ukształtował stabilną koalicję rządzącą, którą utworzyły Koalicja Obywatelska, Trzecia Droga oraz Lewica. Koalicja ta dysponuje 24 mandatami w 39-osobowym sejmiku, co zapewnia jej większość i możliwość sprawnego podejmowania decyzji. Opozycję stanowi Prawo i Sprawiedliwość, które z 15 mandatami będzie pełniło funkcję kontrolną wobec działań rządzących.

Wykres 17.3. Podział mandatów pomiędzy poszczególne komitety posiadające radnych w sejmiku województwa wielkopolskiego po wyborach w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

Marszałkiem województwa został po raz kolejny Marek Woźniak z Platformy Obywatelskiej, który tym samym kontynuuje swoją długoletnią działalność na tym stanowisku¹³. Funkcje wicemarszałków ponownie objęli Wojciech Jankowiak i Krzysztof Grabowski, obaj reprezentujący Polskie Stronnictwo Ludowe. Skład zarządu województwa uzupełnili Jacek Bogusławski z Platformy Obywatelskiej, pełniący funkcję członka zarządu, oraz Katarzyna Kretkowska z Lewicy, co odzwierciedla pluralistyczny charakter koalicji¹⁴.

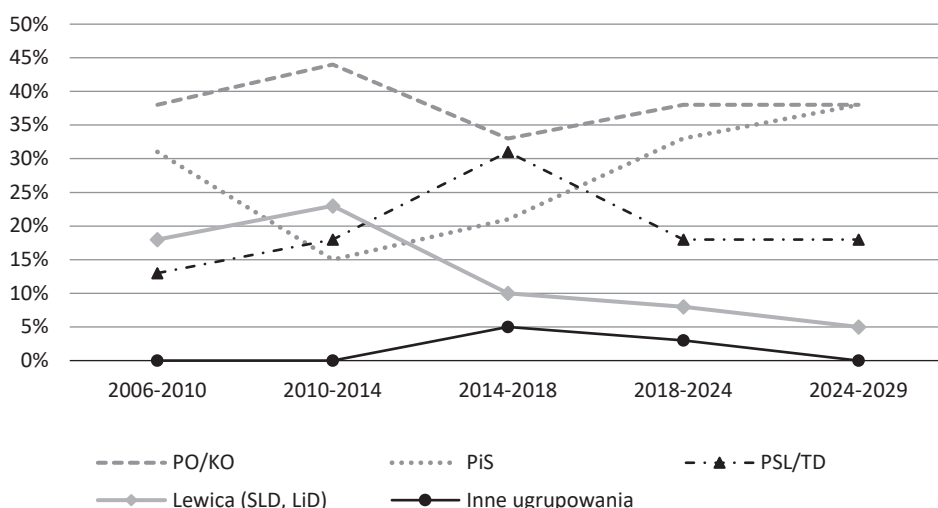
10.09.2024]; P. Antuchowski, *Marszałek Marek Woźniak o wyborach do sejmików: nie jestem zadowolony z tego wyniku*, <https://gloswielkopolski.pl/marszalek-marek-wozniak-o-wyborach-do-sejmikow-nie-jestem-zadowolony-z-tego-wyniku/ar/c1-18443175> [dostęp: 10.09.2024].

¹³ K. Pomeranek, E. Ratajczak, *Oto „nowy” marszałek województwa wielkopolskiego. Został nim Marek Woźniak. Znamy także nazwiska wicemarszałków oraz członków zarządu*, <https://gloswielkopolski.pl/oto-nowy-marszalek-wojewodztwa-wielkopolskiego-zostal-nim-marek-wozniak-znamy-takze-nazwiska-wicemarszalkow-oraz-czlonkow-zarzadu/ar/c1p2-26296353> [dostęp: 12.09.2024].

¹⁴ T. Cyłka, *KO nie dogadała się z Trzecią Droga. Lewica też chce stanowisko. Sejmik nie wybrał zarządu województwa*, <https://poznan.wyborcza.pl/poznan/7,36001,30944208,ko-nie-dogadala-sie-z-trzecia-dro>

Przewodniczącą sejmiku została Tatiana Sokołowska z Koalicji Obywatelskiej. Funkcje wiceprzewodniczących objęli Henryk Drzewiecki z Platformy Obywatelskiej, Agnieszka Wiśniewska z Polski 2050 oraz Marek Sowa z Prawa i Sprawiedliwości, co zapewnia reprezentację różnych ugrupowań politycznych w prezydium sejmiku¹⁵.

Taki układ polityczny podkreśla znaczenie współpracy między różnymi siłami politycznymi w ramach koalicji rządzącej, jednocześnie pozostawiając PiS w roli kluczowego głosu opozycyjnego. Wybór osób na najważniejsze stanowiska wskazuje na kontynuację działań z poprzednich kadencji, z jednoczesnym włączeniem nowych podmiotów politycznych do zarządzania województwem.

Wykres 17.4. Procentowy skład sejmiku województwa wielkopolskiego w latach 2006-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

Ocena popularności różnych ugrupowań politycznych w sejmiku województwa wielkopolskiego od 2006 r. do dzisiaj ukazuje interesujące trendy, które odzwierciedlają zmieniające się preferencje wyborców w regionie. Lewica, która w 2006 r. miała 18% mandatów, stopniowo traciła popularność. W roku 2010 jej udział spadł do 15%, a w kolejnych kadencjach odnotowano dalsze osłabienie – 10% w 2014 r., 8% w 2018 r. i zaledwie 5% w 2024 r. Spadek ten wskazuje na trudności Lewicy w utrzymaniu elektoratu oraz na ogólne osłabienie lewicowych ugrupowań w regionie. Polskie Stronnictwo Ludowe utrzymało względnie stabilną pozycję na przestrzeni lat. Od 13% w 2006 r. jego

ga-lewica-tez-chce-stanowisko.html [dostęp: 12.09.2024]; M. Witczak, *Zarząd Województwa Wielkopolskiego wybrany*, <https://wpoznaniu.pl/zarzad-wojewodztwa-wielkopolskiego-wybrany/> [dostęp: 29.12.2024].

¹⁵ Kto jest kim u marszałka. Jak obecnie wygląda struktura samorządowej administracji regionu?, „Monitor Wielkopolski”, wrzesień 2024, nr 9 (280), s. 10.

udział wzrastał do 18% w 2010 r. i osiągnął szczyt w 2014 r. z 31% mandatów. Po tym sukcesie popularność PSL spadła do 18% w latach 2018 i 2024. Wyniki te pokazują, że PSL wciąż ma silną bazę w regionach wiejskich, choć nie jest w stanie powtórzyć wyniku z 2014 r. Platforma Obywatelska/Koalicja Obywatelska odniosła duży sukces w 2006 r., zdobywając 38% mandatów. W 2010 r. osiągnęła swój szczyt popularności z 44-procentowym udziałem w sejmiku. Po tym okresie popularność PO zaczęła stopniowo spadać, osiągając 33% w 2014 r. W latach 2018 i 2024 PO, już jako Koalicja Obywatelska, utrzymała stabilny wynik na poziomie 38%. Te dane wskazują na trwałość elektoratu PO, mimo okresowych trudności na poziomie krajowym. Prawo i Sprawiedliwość zaczęło od 31% mandatów w 2006 r., ale w 2010 r. straciło na popularności, zdobywając zaledwie 15% mandatów. W kolejnych kadencjach PiS stopniowo odbudowywało swoje poparcie, osiągając 21% w 2014 r., 33% w 2018 r. i aż 38% w 2024 r. To pokazuje, że PiS zyskało mocną pozycję w Wielkopolsce, rywalizując o pierwsze miejsce z Koalicją Obywatelską. W 2006 r. inne ugrupowania, takie jak Samoobrona czy LPR, zdobyły 18% mandatów, ale ich popularność całkowicie zanikła w 2010 r. W 2014 r. pojawiły się nowe podmioty, takie jak Teraz Wielkopolska (TW), które zdobyły 5% mandatów, a w 2018 r. Bezpartyjni Samorządowcy osiągnęli 3%. W roku 2024 inne ugrupowania nie uzyskały żadnej reprezentacji, co wskazuje na konsolidację sceny politycznej wokół większych partii.

Od roku 2006 można zauważyć znaczące osłabienie Lewicy, która sukcesywnie traciła poparcie w kolejnych kadencjach. Polskie Stronnictwo Ludowe utrzymuje stabilną pozycję, choć z wyraźnie ograniczonym potencjałem wzrostu. Platforma Obywatelska, przekształcona później w Koalicję Obywatelską, przez większość okresu pozostawała dominującą siłą, utrzymując względnie stabilne wyniki. Prawo i Sprawiedliwość znacząco zwiększyło swoje poparcie, osiągając obecnie poziom równy Koalicji Obywatelskiej. Jednocześnie widoczna jest marginalizacja mniejszych ugrupowań, które nie zdołały utrzymać trwałej pozycji w regionie. Trendy te wskazują na polaryzację sceny politycznej między KO a PiS, stabilność PSL jako trzeciej siły oraz stopniowy zanik znaczenia Lewicy i mniejszych podmiotów.